

Megemlékezés dr. Geleji Frigyesről

90 éve született dr. Geleji Frigyes okl. vegyészmérnök, aki pályafutása során nemcsak a szálgyártással és több tudományos területtel foglalkozott, hanem egyesületünk elnöke is volt 14 évig.

1928-ban Belgrádban született, a budapesti Evangélikus Gimnáziumban érettségizett. 1950-ben a Budapesti Műszaki

Egyetem vegyészmérnöki karának szerves kémiai technológia szakán szerzett vegyészmérnöki oklevelet.

A Műanyagipari Kutató Intézetben kezdte pályáját, ahol később a szintetikusszál osztály vezetőjeként, majd 1961-től az intézet igazgatóhelyetteseként dolgozott. A vezetés mellett a szintetikus szálanyagok előállítására alkalmas polimerek kutatásával, előállításával foglalkozott. Kutatómunkája eredményeként jött létre Kazincbarcán és Budapesten kaprolaktám (pontosabban az ε-kaprolaktám, poliamid 6 alapvegyület) üzem. 1956-ban, a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) ösztöndíjával, a Német Demokratikus Köztársaság Tudományos Akadémiájának Szálkutató Intézetében folytatott további kutatásokat, „A kaprolaktám foszforsavas polimerizációjának mechanizmusa” című kandidátusi disszertációját 1962-ben védte meg.

A Műanyagipari Kutató Intézetben a vezetésével folyó, a szintetikus szálgyártással kapcsolatos kutatások eredményeként a Magyar Viscosagyárban poliamid vágotszálgyártó kísérleti üzem, majd polipropilénszál előállító részleg kezdte meg munkáját. Közben kutató tevékenysége során az akril-nitril polimerizációjával is foglalkozott. 1967-ben a nyergesújfalui gyár műszaki fejlesztési igazgatóhelyettese lett, az általa létrehozott önálló, 110 fős kutatóbázis 1973-ban kezdte meg működését. Ez a részleg fejlesztette tovább a polipropilénszál gyártási technológiáját, kialakította a poliamid-szönyegfonal képzési, és az akrilszálak gélszínezési technológiáját. Munkája során nemcsak a kutatást és a hazai szálgyártás továbbfejlesztését irányította, hanem a beruházásokat is. Fő kutatási területét az 1960-as évek második felétől a szintetikus szálak tulajdonságainak módosítása határozta meg. 1979-ben elnyerte a műszaki tudományok doktora címet, amelyet „A poliamid és polipropilén szálak tulajdonságainak módosítási lehetőségei” című disszertációjának megvédésével ért el.

A szintetikus szálak kapcsán szoros kapcsolatba került a textiliparral, így lett 1979-ben az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság (OMFB) könnyűipari és szolgáltatás-fejlesztési főosztályának vezetője. Ennek során a textilipar

valamennyi technológiájának fejlesztésével foglalkozott és nagyban elősegítette számos technikai újdonság bekerülését az iparba. 1986-ban az OMFB elnökhelyettesévé nevezték ki, irányítása alá tartozott a vegyipar, a könnyűipar, az élelmiszergazdaság, a biotechnológia, az anyagmozgatás és a csomagolástechnika műszaki fejlesztése. 1988–1994 között az OMFB általános elnökhelyettesi, ill. közigazgatási államtitkári feladatait látta el.

1995-től a Bay Zoltán Alkalmazott Kutatási Alapítvány főigazgató-helyetteseként, majd az Alapítvány Anyagtudományi és Technológiai Intézetének igazgatójaként dolgozott.

Tudományos munkáját hatvannál több tudományos publikáció, ill. számos hazai és nemzetközi fórumon elhangzott előadás fémjelzi. Több könyv és egyetemi jegyzet szerzője volt.

1959-től részt vett az MTA Makromolekuláris Kémiai Bizottságának, 1968-tól az MTA Szál- és Rosttechnológiai Bizottságának munkájában, amelynek 1994-től elnöke is volt.

1987-ben a Budapesti Műszaki Egyetemen címzetes egyetemi tanár lett. 1990–1998 között a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége (MTESZ) alelnöki, majd a szövetség központi oktatási bizottságának, ill. budapesti szervezetének elnöki teendőit is ellátta. 1990-től tagja, 1994-től alelnöke volt a Magyar Mérnök Akadémiának.

A 2018-ban 70 éves fennállását ünneplő Textilipari Műszaki és Tudományos Egyesület (TMTE) munkájába a Magyar Viscosagyárban töltött időszakban kapcsolódott be. Eleinte az egyesület vegyiszl szaksztyáának elnökeként végzett értékes munkát. 1981-től társelnökként, 1985-től – 1999-ben bekövetkezett haláláig – elnökként vezette az egyesületet. Kiváló szervezőkészségével, szakmai ismereteinek kamatoztatásával és emberközponú vezetői magatartásával, a hazai textilipar hanyatlása ellenére, igen sikeres éveket élt meg az egyesület. A fiatalokkal való kiemelt törődését évtizedekkel ezelőtt sokan megtapasztaltuk, amikor a TMTE által szervezett Köszegi Ifjúsági Tanácskozáson személyesen részt vett a szekciókban folyó előadások meghallgatásában, és minden ifjú előadót személyre szóló tanácsokkal látott el.

Kimagasló munkásságát 1985-ben Eötvös Loránd-díjjal, 1994-ben pedig a Magyar Köztársasági Érdemrend Középkeresztje – Polgári Tagozat érdemrenddel ismerték el. Eredményes tevékenységét a társadalmi szervezetek közül 1965-ben a Magyar Kémikusok Egyesülete Wartha Vince-díjjal, a Textilipari Műszaki és Tudományos Egyesület 1974-ben és 1991-ben a Textilipar Fejlesztéséért érmmel jutalmazta. 1990-ben MTESZ Díjban részesült.

Köszöntjük 90 éves Brucker Antalt

Brucker Antal az újpesti Magyar Pamutiparban dolgozott különböző beosztásokban. Fő szakterülete a pamutfonás volt, a fonó gyár-egység vezetőjeként tevékenykedett éveken át. Jelentős és sokrétű feladta volt a fonoda fejlesztése. Később a gyár főmérnökének nevezték ki, amikor az újpesti

üzem már a Budaprint Pamutnyomóipari Vállalat egyik gyára volt. Ebben a vezetői beosztásban 1975–1982 között dolgozott igen eredményesen. 1977 elején sajnálatos módon kigyulladt a Magyar Pamutipar BD fonodája és üzemrész a tűz martalékává vált (benne az akkor három éve üzemelő korszerű fonógépekkel). A termelés-kiesés kompenzálása érdekében Brucker Antal főmérnök vezetésével gyorsan felvették a kapcsolatot más BD fonodákkal, ahova az újpesti gyár dolgozóit átirányított-

ták, szállításukat megszervezték. Így a nagyvállalat fonalellátásában nem következett be zavar. A tüzeset után egy év alatt irányításával felépült az új és korszerű BD fonoda.

A Textilipari Műszaki és Tudományos Egyesület Pamutfonó szakosztályában aktívan tevékenykedett. A Magyar Textiltechnikában rendszeresen publikált. Töb-

bek között – általában szerzőtársakkal közösen – tudósított a Brémában megrendezett nemzetközi pamut konferenciákról, ismertetőt készített az ausztrál gyapottermesztésről, tanulmányokat készített egyes gyűrűs és turbinás fonógépekről.

Tisztelettel köszöntjük és jó egészséget kívánunk 90. születésnapja alkalmából.

Köszöntjük a 90 éves Hábelné Kiss Gabriellát

Kiss Gabriella a Rothauser cégnél kezdett dolgozni, amely fonatológépeken cipőfűzők és gépi vert csipkék előállításával, kéziszővőgépeken pamutszövet gyártásával is foglalkozott. Itt ismerkedett meg a csipkegyártással. Ezt követően a Dréher Textilművek pamutfonodájában (a későbbi Kőbányai Fonógyárban) helyezkedett el, három műszakban a gyűrűsfonással, majd a fonodai minőségellenőrzéssel fog-

lalkozott.

Munkája mellett képezte magát, technikus képesítést szerzett és a Textilipari Kutató Intézetben helyezke-

dett el. Később a Taurus Gumiipari Kutató Intézetében dolgozott, a kordcérna és az acélkord kutatása és fejlesztése területén ért el eredményeket. E témákból több bel- és külföldi konferencián tartott előadást. 1983-ban vonult nyugdíjba.

Nyugdíjaként kutatni kezdte és elsajátította a kézi csipkeverés munkamódszerét és a minták tervezését. 1996-ban egyik alapítója volt a Csipkeverők Baráti Körének. Tagjai alkotásaikkal számos külföldi és hazai kiállításon vettek részt sikerrel, többek között a Textilmúzeumban is.

A TMTE Ipartörténeti és hagyományvédő szakosztályának lelkes tagja. Előadásokat és bemutatókat tart, rendszeresen részt vesz a szakosztály rendezvényein.

Tisztelettel köszöntjük 90. születésnapján, további eredményes éveket és jó egészséget kívánunk.

Köszöntjük a 90 éves Cseh Lászlót

Cseh László 1928-ban született Brassóban. Textiles tevékenysége a Pamutkikészítő-gyárban kezdődött 1948-ban: textil-fényképész ipari tanuló lett. Ennek elvégzése után 1950-ben érettségizett. Az Állami Műszaki Főiskolán és a Budapesti Műszaki Egyetemen tanult tovább, 1956-ban vegyésmérnökként diplomázott. Textilvegyész tevékenységet az üzem több területén végzett. 1951–1952 között laboratóriumi

önálló anyagvizsgáló, 1952–54-ig mosó-festődei műszakvezető, 1954–1956 között festékkonyha vezető volt. 1956–1968-ig kolorista, 1968–1975 között főkolorista osztályvezető-helyettes beosztásokban dolgozott. 1975–1976 között az MSV. Selyemkikészítő gyárban osztályvezető volt, majd ismét visszatért a Pamutnyomóipari

Vállalathoz, 1976–1988-ig a Pamut-kikészítő-, 1981-től Goldberger Textilnyomógyárban technológiai csoportvezető volt. Pályája során több újítása és egy szabadalma volt. 1988-ban vonult nyugdíjba.

Szakmai munkája elismeréseként többször volt küldetésben külföldön: Csehszlovákiában, Hollandiában, Lengyelországban, Németországban, Olaszországban, Romániában, Svájcban. A TMTE Textilvegyész- és Kolorista szakosztályának rendezvényei iránt érdeklődött.

Több alkalommal részesült kiváló dolgozó-, egyszer kormánykitüntetésben.

Fő hobbija a fényképezés és a természetjárás.

A Budapesti Műszaki Egyetem Szenátusa 2016-ban gyémántdiploma adományozásával ismerte el értékes mérnöki tevékenységét.

Kissé megkésve bár, de tisztelettel köszöntjük és jó egészséget kívánunk 90. születésnapja alkalmából.

Köszöntjük a 85 éves Salamon Ferencet

Salamon Ferenc szakmai pályafutása 1947-ben indult, amikor sikeres felvételi vizsgát tett az akkori Bolyai János Textilipari Műszaki Középiskolába, de igazolt szakmai üzemi gyakorlatra is szüksége volt. Ezt az Első Magyar Gyapjúmosó- és Finomposztógyárban végezte, ennek során megtanult szőni. Az érettségivel együtt technikus oklevelet szerzett a szövő szakon. Tovább tanult, 1956-ban jelesen diplomázott a

BME Textil-technológiai Tanszékén. Dolgozott a Pamutszővőipari Vállalatnál, majd a Textilipari Kutató Intézetben. A Könnyűipari Minisztériumban az iparfejlesztési főosztályon a szövőipari fejlesztésekkel foglalkozott, majd a miniszterhelyettes műszaki titkára volt. 1976-tól a PNYV szövő- és hurkolóipari fejlesztési osztályát vezette. 1978-tól a Könnyűipari Minisztérium Módszertani és Továbbképző Intézeténél a vezetőképzést irányította, majd 1982-től a Könnyűipari Műszaki Főiskolán a főigazgató közvetlen munkatársa volt. 1984-től az Ipari Vezetőképző Intézet osztályvezetői teendőit látta el. Rövid ideig a Tungsram Rt. oktatási igazgatóhelyettese volt, majd az Investcentert vezette.

1956 óta tagja a TMTE-nek, a pamutszövő szakosztály vezetőségi tagja, majd több évig titkára volt, 1979–1985 között elnökeként tevékenykedett. Az egyesület oktatási bizottságát is irányította, és a TMTE-t képviselte a MTESZ Központi Oktatási Bizottságában. Két választási cikluson keresztül tagja volt a TMTE végrehajtó

bizottságának, számos értékes előadást tartott, több cikket publikált. A BME a közelmúltban gyémánt diplomát adományozásával ismerte el mérnöki munkásságát.

Szeretettel köszöntjük és jó egészséget kívánunk 85. születésnapja alkalmából!

Köszöntjük a vasdiplomás Kézdy Árpádot

Kézdy Árpád 1953-ban, a vegyészmérnöki diploma megszerzése után az óbudai Textilfestőgyárban helyezkedett el, ahol közel három évtizedig dolgozott különböző munkakörökben. A nemzetközi viszonylatban is meghatározó nyomóüzemben műszakos kolorista volt, majd a kikészítőiparban elsőként kidolgozta és működtette a gyártásközi ellenőrzési, ill. az

akkor egyedülálló tételkísérő és termelés-nyomonkövetési rendszert. Később a főtechnológusi teendőket látta el, amikor a gyár nagyszabású rekonstrukciói folytak. 1970–1975 között gyári főmérnökként irányította az üzemet, számos eredmény mellett a rotációs-filmnyomás meghonosítása fűződik munkásságához.

A textilfestőgyári évtizedek után a Textilipari Kutatóintézetben folytatta tevékenységét, mint önálló munkatárs és osztályvezető. Átfogó tanulmányt készített a Könnyűipari Minisztériumnak a textilkikészítő-ipar helyzetéről és fejlesztési lehetőségeiről. 1976-ban kinevezték az Anilinfesték és Vegyipari Forgalmi Vállalat igazgatóhelyettes-főmérnökévé, ezt a munkakört 1990. december 31-i nyugdíjazásáig látta el.

Az Országos Fordító és Fordításhitelesítő Iroda külső munkatársaként szakfordítói és lektori tevékenységet is folytatott. Ennek köszönhetően nagyszámú kül-

földi cikk vált elérhetővé magyarul a hazai szakemberek számára. Szakértőként részt vett több OMFB tanulmány elkészítésében is. A szakmai oktatást számos tankönyv, tanfolyami jegyzet írásával, tematika készítésével és szaktanácsadással segítette, több szakkönyv szerkesztője és társszerzője ill. lektora volt. Az általa írt szakközépiskolai tankönyvek egy részét még ma is használják a felsőfokú textilvegyész képzésekben is. A Than Károly Könnyűipari Vegyészeti Technikumban fizikai kémiát és kémiai technológiát tanított évekig, ill. a felsőfokú oktatást is tevőlegesen támogatta.

A TMTE-be 1953-ban lépett be, a textilvegyész és kolorista szakosztályban tevékenykedett hosszú évekig, 8 éven keresztül az elnöki teendőket is magas színvonalon látta el. Elnöksége idejére esett a Textilvegyész és Kolorista Egyesületek Nemzetközi Szövetségének (IFATCC) 1981. évi kongresszusa is, amelyet hazánkban rendeztek meg. Számos bel- és külföldi konferencián tartott előadást, sok szakmai rendezvényen ismertette a szakmai újdonságokat, tapasztalatokat. Széleskörű szakmai ismereteit készséggel adta tovább a fiatal munkatársaknak, akiket felkarolt és előmenetelüket segítette. Számos ágazati elismerésben részesült, továbbá a „Textilipar Fejlesztéséért” emlékéremmel és az „Anilin” díjjal tüntették ki.

A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Szenátusa 2018-ban jubileumi vasdiploma adományozásával ismerte el értékes mérnöki tevékenységét, amelyhez tisztelettel gratulálunk és jó egészséget kívánva köszöntjük.

Kecskeméthy Géza 1931–2018

87. életévében elhunyt a Kompozitor Műanyagipari Fejlesztő Kft. alapító tulajdonosa és ügyvezető igazgatója, Kecskeméthy Géza.

Okleveles gépészmérnökként a Faipari Kutató Intézetben kezdte pályafutását, majd a Műanyagipari Kutatóintézet gépészeti-technológiai osztályának vezetője lett. Vezetésével a kutató-fejlesztő közösség úttörő munkát végzett az üvegszállal erősített nagyszálárdsá-

gú műanyagkompozitok hazai bevezetésében. Ő tervezte, és vezetésével hozták létre – Európában másodikként – az üvegszálal műanyag hullámlemez gyártó berendezést. A világ akkori legnagyobb műanyag gabonasilóját építette meg hazánkban. Exportképes műgyanta-adagoló gépeket fejlesztett, megvalósította a műanyag hajótestek magyarországi gyártását.

A Kompozitor Kft.-t 1991-ben alapította. Létrehozta a FuranFlex márkaneven ismert, hő- és korrózióálló, lágy, hőre keményedő kompozitcsövet kémények bontás nélküli bélelésére. Így a vállalkozás nemcsak nálunk, hanem a világon is egyedülként foglalkozik ezzel a technológiával.

Sikeres, több évtizedes alkotómunkáját számos szabadalom kísérte, 53 találmány fűződik a nevéhez egyedüli vagy társfeltalálóként. 2011-ben kiváló tevékenységét Jedlik Ányos díjjal ismerték el.

A textilipari üzemekkel szoros kapcsolatokat tartott fenn, pl. az 1980-as években a Magyar Selyemipar Vállalattal is. Közreműködésével üvegszövet erősítésű műanyagból nem csak hullámlemezeket, hanem sporthajókat is készítettek, továbbá kifejlesztették a rovingszövet erősítésű falburkoló elemeket. Foglalkozott poliészteszálból készült vitorlaszövetek kifejlesztésével is.

A Textilipari Műszaki és Tudományos Egyesülettel jó kapcsolata volt. Egyesületünk Műszaki Textil Műhelye az ő vállalkozásában tanulmányozhatta többek között a keményekbe gyártott, hőre keményedő kompozitsövek előállítását. A Nemzetközi Technológiai Platformhoz csatlakozva megvalósuló „Nemzeti Techno-

lógiai Platform a textil és ruhaipar megújításáért” (TEXPLAT) kidolgozásában, a műszaki textiliákkal kapcsolatos innovatív részek összeállításában tanácsai hasznos nagy segítséget jelentettek.

Emlékét kegyelettel megőrizzük, nyugodjék békében!

Maróti György 1945–2018

Maróti György a Bolyai János Textilipari Technikum szövő tagozatán végzett 1963-ban. 23 éven át a Pamutnyomóipari Vállalat Kelenföldi Textilgyárában dolgozott több beosztásban. Diszpécser, MEO-laboratóriumvezető, majd minőségügyi gyárrészlegvezető volt. 1979-től a kötő-hurkoló gyárrészleget és az ehhez kapcsolódó önálló üzletkört ve-

vezette 1986-ig.

A Könnyűipari Műszaki Főiskola textiltechnológiai szakán 1975-ben mérnöki képesítést szerzett.

1986-tól a Ramona Finomkötöttáru Szövetkezet (a későbbi Ramona Zrt.) főmérnöki, majd elnöki teendőit látta el, a jogutód vállalkozás igazgatósági tanácsának elnöke volt. 2011-től a Ramofix Trade Kft. résztulajdonosaként tevékenykedett haláláig.

A Textilipari Műszaki és Tudományos Egyesület munkájából aktívan kivette a részét.

Személyében egy jól felkészült, kiváló szervezőkészséggel rendelkező, segítőkész, sokak által kedvelt szakembert veszítettünk el.

Emlékét kegyelettel megőrizzük, nyugodjék békében.

Csete Ildikó 1940–2018

Életének 78. évében elhunyt Csete Ildikó Magyar Örökség díjas textilművész. Sátoraljaújhelyen született, 1959-től volt a Magyar Iparművészeti Főiskola hallgatója. 1961-től már a Goldberger Textilgyár tervezőjeként dolgozott. 1974-től egészen haláláig egyéni művészként tevékenykedett.

Kézzel készített munkáit a természetközelség, a népművészet kincsestára és a magyarság szolgálatának igénye jellemezte. Kiemelkedő munkái közé tartozik a rovásírásos Szent István intelmei falikárpit-sorozat, az

Ópusztaszeri Nemzeti Történelmi Emlékpark kápolnáját díszítő zászlók, a Tihanyi Alapítólevélnek emléket állító kárpitja. Továbbá kiemelkedőek a Petőfit, Széchenyit, Kossuthot, Klebelsberget és mások arcát, gondolatait megjelenítő textilképei. Az Ómagyar Mária-siralom szövegét, valamint a Halotti Beszédet megidéző vásznai, miseruhái és oltárterítői szintén igényes alkotások. Vadludas, búzás, kapros, írásos, tulipános textilkompozíciói is híresek. Alkotásai férje, Csete György építész templomai mellett különböző középületekben és közgyűteményekben is megtalálhatók.

Emlékét megőrizzük, nyugodjék békében.

Dr. Perjes Pálné 1930–2018

Dr. Perjes Pálné sz. Samu Erzsébet okleveles textil-gépészmérnökként először a Budapesti Műszaki Egyetem Zilahi Márton vezette Textiltechnológia Tanszékén dolgozott, 1953–1959 között. Ezt követően a Magyar Posztógyár szövődevezetője, majd gyárrészlegvezetője volt.

1972-től a Könnyűipari Műszaki Főiskola Textiltechnológiai Tanszéken oktatott nyugdíjba vonulásáig. Fő szakterülete a szövetek kötéstana, de más, az anyagismerettel, gyártmánytervezéssel és textiltechnológiával kapcsolatos tárgyakat is oktatott. Számos jegyzetet, ok-

tatási segédletet készített, többek között az Anyagismeret és gyártmánytervezés, Szövetek szerkezete c. jegyzetet írta.

A Magyar Foltvarró céh aktív tagjaként két könyve jelent meg a foltvarrásról.

A Textilipari Műszaki és Tudományos Egyesületnek több évtizeden át tagja volt.

Számos kitüntetésben részesült, a BME Gépészmérnöki Kar a kiváló mérnöki tevékenységét 2018-ban vasediploma adományozásával ismerte el.

Emlékét kegyelettel megőrizzük. Nyugodjék békében.